

Економічні науки

УДК 33.334

Кришовський В'ячеслав Леонідович

магістрант

Кременчуцького національного університету

імені Михайла Остроградського

Кришовский Вячеслав Леонидович

магистрант

Кременчугского национального университета

имени Михаила Остроградского

Kryshovskyi Vyacheslav

Master Student of the

Kremenchuk Mykhailo Ostrogradsky National University

Науковий керівник:

Маслак Ольга Іванівна

доктор економічних наук, професор

Кременчуцький національний університет

імені Михайла Остроградського

Научный руководитель:

Маслак Ольга Ивановна

доктор экономических наук, профессор

Кременчугский национальный университет

имени Михаила Остроградского

Scientific director:

Maslak Olga

Doctor of Economic Sciences, Full Professor

Kremenchuk Mykhailo Ostrogradsky National University

**ІННОВАЦІЙНА ОРГСТРУКТУРА ОБ'ЄДНАНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК
СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ ТА ЇЇ РОЛЬ У
РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ
ИННОВАЦИОННАЯ ОРГСТРУКТУРА ОБЪЕДИНЁННЫХ
ПРЕДПРИЯТИЙ КАК СПОСОБ ФОРМИРОВАНИЯ ВЕНЧУРНОГО
КАПИТАЛА И ЕЁ РОЛЬ В РАЗВИТИИ СОЦИАЛЬНО-
ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ
INNOVATIVE ORGANIZATION STRUCTURE OF JOINT ENTERPRISES
AS A FACTOR IN VENTURE CAPITAL AND ITS ROLE IN THE
DEVELOPMENT OF A SOCIO-ECONOMIC SYSTEM**

Анотація. Досвід розвинених країн свідчить про високу роль інновацій в теперішній час та необхідність цілеспрямовано будувати свою діяльність на основі інноваційного підходу, будувати свою стратегію з акцентом на задоволення потреб споживача, розробку нових товарів і послуг та систем управління. Даний вид моделі вимагає значних ресурсів, як інтелектуальних так і фінансових: на науково-дослідну роботу, придбання патентів, розробку і впровадження інновацій, що не під силу більшості підприємців.

Світова практика показує, що об'єднані підприємства мають більші можливості у формуванні венчурного капіталу – поєднанні інтелектуального та фінансового ресурсів.

Об'єднані підприємства з системою ефективного інноваційного менеджменту та впровадженням комплексу організаційних заходів: по формуванню інноваційної оргструктури, по стимулюванню корпоративної інноваційної активності – інтелектуального ресурсу, по використанню нових технологій в управлінні фінансовими потоками – фінансового ресурсу, здатні створити інноваційну інфраструктуру, яка стане універсальним механізмом у формуванні рушія економічного розвитку – венчурного капіталу, що відобразиться не тільки у появі нових способів ведення бізнесу, якісних товарів та послуг, але і у можливості вплинути на всю соціально-економічну

систему та започаткувати нові правила інноваційної підприємницької діяльності, коли добробут населення напряму залежить від об'єму праці, вкладеної працівником у розвиток суспільства, що спонукає на ініціативну та продуктивну роботу та повну самовіддачу.

Ключові слова: інноваційна оргструктура, об'єднання підприємства, фінансовий ресурс, інтелектуальний ресурс, венчурний капітал, інноваційний менеджмент, комплекс організаційно-управлінських заходів, соціально-економічний розвиток.

Аннотація. Опыт развитых странах свидетельствует о высокой роли инноваций в настоящее время и необходимость целенаправленно строить свою деятельность на основе инновационного подхода, строить свою стратегию с акцентом на удовлетворение потребностей потребителя, разработку новых товаров и услуг и систем управления. Данный вид модели требует значительных ресурсов, как интеллектуальных, так и финансовых: на научно-исследовательскую работу, приобретение патентов, разработку и внедрение инноваций, что не под силу большинству предпринимателей.

Мировая практика показывает, что объединенные предприятия имеют больше возможностей в формировании венчурного капитала - сочетании интеллектуального и финансового ресурсов.

Объединенные предприятия с системой эффективного инновационного менеджмента и внедрением комплекса организационных мероприятий: по формированию инновационной оргструктуры, по стимулированию корпоративной инновационной активности - интеллектуального ресурса, по использованию новых технологий в управлении финансовыми потоками - финансового ресурса, способны создать инновационную инфраструктуру, которая станет универсальным механизмом в формировании двигателя экономического развития - венчурного капитала, отразится не только в появлении новых способов ведения бизнеса, качественных товаров и услуг, но и в возможности повлиять на всю социально-экономическую систему и

создать новые правила инновационной предпринимательской деятельности, когда благосостояние населения напрямую зависит от объема труда, вложенного работником в развитие общества, побуждает его на инициативную и продуктивную работу и полную самоотдачу.

Ключевые слова: *инновационная оргструктура, объединённые предприятия, финансовый ресурс, интеллектуальный ресурс, венчурный капитал, инновационный менеджмент, комплекс организационно-управленческих мероприятий, социально-экономическое развитие.*

Summary. *The economic success of the developed countries thrives on innovations emphasizing the role of an innovative approach based on consumer-oriented strategies, new products and services and advanced management systems. However, most innovative models require significant intellectual and financial resources for research, for patents while most entrepreneurs do not have a budget for it.*

International practice shows that joint enterprises have better opportunities to attract venture capital, both intellectual and financial.

Under effective management, joint enterprises can implement the following measures: to form innovative structure, to stimulate corporate innovation activity, to engage intellectual capital, to use advanced technologies in finance management. The goal of it is to create an innovative model and boost venture capital turning it into the engine of economic development that will result in creative business know-how, improved quality of goods and services. The positive effect will develop the whole socioeconomic system and establish new rules for innovative entrepreneurship with the understanding of the individual contribution to the development of society, which will encourage initiative and productivity

Key words: *innovative organizational structure, joint venture, financial resource, intellectual resource, venture capital, innovative management, a complex of organizational and managerial measures, social and economic development.*

Актуальність та постановка проблеми. В умовах глобалізації світової економіки, збільшення ваги міждержавного товарообороту і темпів розвитку нових технологій конкуренція стає більш відчутною та все актуальнішим стає питання в підвищенні рівня конкурентоспроможності економіки. Як доводить світова практика, конкурувати в таких умовах здатні лише ті, що будують свою роботу на основі інноваційної діяльності, оптимізовані в управлінні ресурсами та гнучкі до змін. Застарілі методи управління на вітчизняних підприємствах не відповідають цим критеріям, що негативно відбивається на їхній рентабельності та спроможності конкурувати на зовнішніх ринках.

Основною перепоною підприємств у переході на нову інноваційну стратегію є недостатність ресурсів, як фінансових так і людських. Інноваційна діяльність потребує значних фінансових вливань на розробку та впровадження інновацій, що, частіше всього, не під силу більшості підприємств. Щодо людських ресурсів, мова йде саме про інноваційну активність всього персоналу підприємств та його творчий потенціал, для активізації якого стоїть завдання створення ефективної системи мотивування.

Враховуючи багатогранність завдання вдосконалення системи по підвищенню рентабельності та конкурентоспроможності підприємств, то і їх рішення лежать в об'ємній площині і потребують комплексного підходу, вирішити які спроможні лише крупні компанії або об'єднані підприємства. Тому актуальним стоїть питання створення гнучкого механізму по формуванню фінансового та людського ресурсу у вигляді інноваційної оргструктури об'єднаних підприємств з ефективним менеджментом.

Аналіз останніх досліджень та висвітлення не вирішеної раніше проблеми. Визначенню ролі фінансового та інтелектуального капіталу у підвищенні конкурентоспроможності економіки, та проблемі їх залучення для розвитку інноваційної діяльності присвячено чимало робіт. Вагомий внесок у розвиток інтелектуального капіталу зробили такі вчені: Й. Шумпетер, П. Друкер, К. В. Ростоу, Д. Бел, Е. Денісон Т. Шульц, Л. Туроу, Г. Бекер, М. Фішер,

Й. Масуда, А. Тофлер, Р. Солоу, М. Кастельс, Е. Брукінг; питанню залучення фінансового капіталу присвячені роботи: І. Сокирської, О. Москаля, О. Колодізева, А. Кузнецова, Г. Возняка; проблемі інноваційного розвитку приділили увагу вітчизняні вчені: В. Олійник, А. Назаренко, П. Перерва, Р. Яковенко, П. Бубенко, та інші.

Але, переважно, ці два взаємозалежних ресурси у розвитку інновацій розглядають незалежно один від одного та пропонуються окремі способи у вирішенні проблеми, без урахування їх синергічності. Дослідник Б. Пилипенко [1] розглядає венчурний капітал як поєднання фінансового та інтелектуального ресурсів і наголошує на важливості в інноваційній діяльності поєднання обидвох складових. Саме інтелектуальна праця виконує перетворюючу функцію в формуванні і ефективному використанні фінансового ресурсу. Вчений пояснює цей процес такими особливостями: новаторством і винахідництвом самого підприємця; рухом і всім життєвим циклом венчурного капіталу, який забезпечується особливою організацією та менеджментом; інтелектуальною працею працівників, що беруть участь в відтворювальних процесах підприємства. Окрім перелічених особливостей, важливим являється взаємозв'язок з науково-дослідницькою діяльністю, на основі якої створюються нові продукти та послуги, що мають перспективи широкого визнання і здатні принести високий прибуток від виходу на ринок. Ще однією з основних особливостей венчурного капіталу являється його ризикованість, пов'язано це з високим рівнем невизначеності інноваційних проєктів та високою ймовірністю недоотримання очікуваного прибутку. Враховуючи високі ризики, венчурний капітал має забезпечувати й високу очікувану рентабельність і рівень прибутку.

В підсумковому вигляді автор дослідження венчурного капіталу дає таке визначення: венчурний капітал - сукупність інтелектуальних, матеріально-технічних засобів та фінансових коштів, що надаються суб'єктами формального та неформального джерел венчурного капіталу для подальшого

інвестування в пошук, впровадження, та комерціалізацію інноваційної ідеї за участю професійних посередників без будь-яких економічних застав та гарантій, на довготривалій строк, в обмін на частину майнових прав новоствореної або прогресуючої компанії з правом брати участь у керуванні проектом та з метою отримання прибутків значно вищих за середню норму [1]. На нашу думку, дане визначення в повній мірі відображає широке поняття венчурного капіталу та співпадає з нашим баченням інноваційного ресурсу. Тому в своїй роботі, при згадці венчурного капіталу, будемо опиратись на нього.

Венчурний ринок в світовому масштабі, переживає сьогодні небувалий підйом. Це пов'язано з процесами глобалізації, науковими досягненнями, розвитком технологій, підвищенням ролі знань і інформації в бізнесі. Однак не дивлячись на його високу ефективність та широкі перспективи української економіки, через відсутність адекватних державних реформ, брак фінансування та складність інноваційного менеджменту венчурне інвестування поки не отримало широкого поширення в Україні. Тому для покращення системи фінансування та активізації інноваційної діяльності актуальним стоїть питання створення ефективного механізму формування венчурного капіталу з урахуванням багатогранності та взаємозалежності фінансових та інтелектуальних ресурсів.

Мета дослідження. Стратегічне моделювання саморегулюючого організаційного механізму формування венчурного капіталу на основі об'єднаних спільних підприємств, визначення його ролі і завдань у формуванні нової соціально-економічної системи.

Виклад основного матеріалу. *Роль інновацій в економічному розвитку.* Інноваційна модель економічного розвитку являється найефективнішою, але поряд із тим, й найбільш вартісною, адже вона ґрунтується на розвитку наукових досліджень, перетворенні наукових знань у нові товари та послуги, технології, інформаційні системи, методи управління

з забезпеченням їх міжнародного обміну в формі трансферу технологій і тісно пов'язана з постійним пошуком джерел фінансування. Даний вид моделі потребує значного фінансування на науково-дослідницьку роботу, придбання патентів, розробку та впровадження інновацій, що не під силу більшості підприємців без зовнішніх джерел фінансування. Отже інвестиції є невід'ємним атрибутом розвитку [4].

Одним з найпоширенішим способом залучення інвестицій на підтримку інноваційної діяльності визнано венчурний капітал. Світовий досвід доводить, що розвиток венчурного ринку призводить до активізації інноваційних процесів, прискорення технологічного прогресу та зміцненню економіки.

Система венчурного інвестування є універсальним механізмом фінансування створення інноваційного продукту на основі інтеграції інтелектуальної праці і фінансового капіталу, ефективною формою забезпечення реалізації глобальної стратегії соціально-економічного прогресу, заснована на наукових досягненнях і виведення їх результатів на ринок масового споживання [1].

Важко переоцінити роль венчурного капіталу у розвитку економіки, адже він сприяє підвищенню інноваційної активності підприємств, підвищенню гнучкості виробництва, зниженню технологічної залежності від імпортних технологій, підвищенню конкурентоспроможності національної економіки та добробуту населення. З усвідомленням цього факту розвинені країни Європи та США активно розвивають державні програми та інститути венчурного капіталу, що супроводжується стрімким економічним ростом. Становлення венчурного капіталу збіглося з бурхливим розвитком комп'ютерних технологій і зростанням добробуту середнього класу населення. Саме венчурному капіталу завдячують теперішні технологічні гіганти, такі як Apple, Microsoft, Intel, Yahoo, Google, Skype та інші. Останнім часом вектор розвитку венчурного капіталу обрали також Китаї, Японія, Південна Корея, Сінгапур та Ізраїль [1].

На відміну від розвинутих держав ринок венчурного капіталу в Україні розвинутий дуже слабо, що негативно впливає на рівень інноваційної діяльності підприємств та їхню конкурентоспроможність [2]. Для впровадження інновацій підприємці змушені виділяти власні кошти без зовнішньої підтримки [3], а враховуючи ризикованість даного виду діяльності, то на таких крок йде менша частка підприємств, що і пояснює загальний низький рівень інноваційного розвитку України.

Уряди приведених вище країн відіграють провідну роль у розвитку венчурного ринку. В Україні процеси модернізації гальмуються через неефективність державної політики та недостатність коштів держбюджету. Не зважаючи на наявність проблем, маємо великий потенціал в розвитку інновацій, але для його використання необхідно побудувати ефективну систему фінансування підприємств і їхньої інноваційної активності. Хоча державна економічна політика в розвитку інноваційної діяльності має важливу роль, але ключову роль мають все-таки саме підприємці і їхня підприємницька ініціатива у розробці програм по збільшенню своєї ефективності та розробці програм фінансування [2].

Інноваційно орієнтовані об'єднання підприємств у залученні інвестицій. Світова практика показує, що в залученні інвестицій і впровадження інновацій мають більші можливості об'єднані підприємства, завдяки таким факторам як: диверсифікація діяльності з метою зниження ризику; підвищення якості управління; забезпечення податкових пільг; можливість використання надлишкових ресурсів, збільшення масштабу бізнесу, реалізація спільних інвестиційних проектів та ін.; а процеси глобалізації та трансформації організації соціально-економічних світових спільнот дали імпульс до становлення і розвитку якісно нових механізмів формування макрорегіональних систем, які можна віднести до числа різних видів об'єднань підприємств [5].

Доцільно виділити основні переваги об'єднання підприємств: розширення сфери діяльності підприємств; збільшення основи капіталовкладень та їх раціональне використання; збільшення масштабу бізнесу; вдосконалена маркетингова стратегія; розширення ринку і ринкового потенціалу; зростання прибутку від контролю над більшим підприємством; зменшення конкуренції; підвищення якості управління; можливість використання надлишкових ресурсів; диверсифікація; кращі інноваційні можливості; забезпечення податкових пільг; придбання цінних промислових ноу-хау, патентів, торгової марки, репутації; спільне впровадження інновацій, інший непрямий ефект. Також однією з істотних переваг об'єднання підприємств є краще лобювання спільних інтересів порівняно із захистом своїх інтересів поодиночі. Окрім того, часто саме об'єднання підприємств і організацій створює додаткові умови для розвитку інноваційної діяльності шляхом включення до свого складу наукової організації [6].

Вдале поєднання активів і впровадження інновацій збільшує конкурентоспроможність товарів, виводить підприємства на новий рівень розвитку, гарантує мінімізацію витрат та максимізацію прибутку. Процеси злиття є позитивними для підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємств [7]. Роль об'єднань в епоху ринкової економіки та інформаційного суспільства поступово зростає, оскільки інтегровані об'єднання є найбільш конкурентоспроможним елементом на глобальному ринку.

Саме поява ефективних корпоративних об'єднань, які враховують специфіку синергетичних ефектів від сполучення окремих підприємств, дозволить створити ефективну економіку, орієнтовану на комерціалізацію наукових відкриттів і винаходів, що дозволяє виробляти наукоємну продукцію і виходити з неї на світові ринки.

Найяскравіший приклад ефективності об'єднань – післявоєнна Японія. Японці об'єднались, та побудували ефективну корпоративну культуру

спільного добробуту, створили низку сильних спільних інституцій, завдяки чому стали лідерами у світовій економіці та утримують конкурентні позиції до сьогоднішнього дня [8].

На основі вищеприведеного, беззаперечним є той факт, що об'єднанні підприємства мають широкі можливості для формування венчурного капіталу – інтелектуального і фінансового ресурсів, а результати їх інноваційної діяльності спроможні вивести компанії на глобальний ринок в якості лідера на обраних, або новостворених споживчих сегментах.

Для створення механізму формування венчурного капіталу об'єднаних підприємств необхідно впроваджувати ефективний інноваційний менеджмент, який на основі комплексу організаційно-управлінських заходів врахував би основні його особливості: поєднання фінансового та людського ресурсу, наукоємність та підвищений ризик у зв'язку з високою невизначеністю результатів інноваційної діяльності.

Інноваційний менеджмент у формуванні венчурного капіталу . В умовах обмеженості ресурсів і загострення конкуренції підприємці змушені шукати більш ефективні способи використання ресурсів, методів управління, організації праці та інформаційного забезпечення процесу виробництва - переходити на інноваційну модель поведінки та будувати систему інноваційного менеджменту [9]. В масштабах об'єднання підприємств, через більше поле діяльності та можливостей та складність врахування всіх внутрішніх та зовнішніх бізнес-процесів, інноваційний менеджмент набуває ще більшого значення.

До основних елементів інноваційного менеджменту можна віднести організаційно-управлінські інновації. Організаційно-управлінські інновації - цілеспрямована зміна складу функцій, організаційних структур, технології та організації процесу управління, орієнтоване на заміну елементів системи управління або всієї системи управління, з метою прискорення або поліпшення вирішення поставлених перед підприємством задач на основі

виявлення закономірностей і чинників розвитку інноваційних процесів на всіх стадіях життєвого циклу продуктів, технологій і підприємства в цілому; мають на увазі реалізацію нового методу у веденні бізнесу і вирішення проблем бізнес-процесів, організації процесу створення нових продуктів, організації робочих місць або зовнішніх зв'язків [10].

Складові організаційних інновацій: новітні корпоративні стратегії; диверсифікована структура корпоративного об'єднання; значно покращені моделі управління; сучасні методи комунікацій на основі інформаційних технологій; ефективна фінансова логістика; нові методи організації праці і мотивації персоналу; оптимальний режим робочого часу; сучасні системи контролю якості та сертифікації; вдосконалена маркетингова стратегія; організація науково-дослідницьких робіт.

Внутрішній стан підприємства відображає його загальна інноваційна активність, при цьому, управлінські інновації являються основним фактором в підвищенні конкурентоспроможності підприємства, так як вони ставлять за мету перетворення управлінської та організаційної структури компанії та поліпшення методів управління персоналом і корпоративних фінансів [11], тісно пов'язані з технологічними у всіх сферах економіки та дозволяють створювати необхідні умови для втілення інновацій інших типів, тому являються фундаментом для організації інноваційної діяльності на підприємстві.

Для досягнення найвищих цілей розвитку бізнесу, та створення умов для формування венчурного капіталу, інноваційно налаштоване керівництво підприємств має впровадити комплекс управлінсько-організаційних заходів: по оптимізації корпоративної структури, з урахуванням всіх можливостей учасників об'єднання; по підвищенню рівня мотивації персоналу – інтелектуального ресурсу, по налагодженню системи внутрішніх та зовнішніх фінансових потоків – фінансового ресурсу. Саме таким чином, завдяки

розвитку цих трьох складових, прогноуються нові тенденції ринку, створюються нові продукти та послуги, у яких деякий час не буде конкурентів.

Інноваційні організаційні структури об'єднаних підприємств. В умовах прискорення темпів науково-технічного прогресу в світі, коли щорічно збільшується кількість компаній, основаних на науці та орієнтованих на нововведення, що б вистояти у конкурентній боротьбі на глобальному ринку, стоїть питання переорієнтації стратегії економічного розвитку з акцентом на підвищення рівня гнучкості та адаптивності організаційних структур інноваційної системи. При впровадженні комплексу управлінсько-організаційних заходів по підвищенню рівня рентабельності та конкурентоспроможності об'єднання, варто починати саме з реорганізації його організаційної структури.

Світовий досвід показує, що наявність розвиненої інноваційної системи забезпечує соціально-економічний розвиток економіки країни, при цьому низькі темпи розвитку інновацій в Україні, особливо на основі наукових досліджень, свідчать про недосконалість цієї системи і необхідність її вдосконалення. Досвід розвинених країн доводить, що вирішення даної проблеми лежить у поєднанні наукової та виробничої діяльності у площині організаційної структури об'єднаних підприємств, тому актуальним і необхідним стає завдання її вдосконалення.

Важливість вдосконалення організаційної структури саме об'єднаних підприємств пояснюється, насамперед, великими можливостями інтеграції компаній у проведенні інноваційної діяльності, в т.ч. на основі наукових відкриттів. Тому для ефективної реалізації потенціалу всіх можливостей, інноваційно орієнтовані об'єднання мають приділити увагу формуванню своєї організаційної структури.

У сучасних умовах, у боротьбі за прихильність споживача, діяльність підприємств вимагає більшого орієнтування структур, на ринок. Рішення даної проблеми передбачає розвиток змісту і форм управління інноваційною

діяльністю. Багато в чому рівень інноваційного управління підвищується на підприємствах, що створюють науково-дослідницькі центри з розширеними повноваженнями при наданні їм широкої автономії. З переходом до таких структур в сфері інноваційної діяльності підвищується мобільність управління, створюється можливість розвитку цих структур саме як бізнес-структур. В розвинених країнах, вони також являються комплексною формою організації взаємодії фундаментальної науки з виробництвом [12].

Надання автономії надає можливість проведення незалежного, від виробничого підприємства, дослідження по реалізації нового продукту, орієнтованого на споживача. Таким продуктом може бути конструкторський проект, технологія, продукт виробництва або послуга, створений і вироблений, в підсумковому результаті, спільними зусиллями розробника і виробника. Тобто це дозволяє успішно вирішити проблему ринку у необхідності управління, по-перше, орієнтованому на створення товарного виду конкурентоспроможного інноваційного продукту, по-друге, здатність забезпечувати єдність взаємодії наукових та виробничих структур об'єднання.

Автономні дослідні центри в організаційній структурі інноваційно орієнтованих об'єднаних підприємств повинні грати ключову роль у спільній діяльності і виконувати такі завдання: дослідження потреб та прогнозування можливих потреб споживача, проектування нових продуктів та послуг з урахуванням специфіки діяльності всіх підприємств альянсу та їх можливостей, аналіз організаційної моделі управління об'єднання та проектування її вдосконалених варіантів, визначення ролі кожного підприємства у створенні нового спільного продукту та їх справедливої долі з отриманого прибутку. Для можливості виконання перелічених функцій підприємство по науковим дослідженням має бути не просто автономним, а й займати головну, материнську роль у структурі конгломерату. При функціонуванні такої системи виконується ще одна важлива функція – поєднання науки з виробництвом, при головуванні наукової компанії навіть не

виникає сумнівів у раціональності спільної діяльності підприємств, адже виробництво ґрунтоване на обґрунтованих трудомістких наукових дослідженнях. Певною мірою цим вирішується і завдання розвитку партнерських відносин із зовнішніми науковими структурами, наприклад, з такими як технологічні парки і інкубатори, технологічні центри і технополіси, фонди сприяння розвитку малих форм підприємств у науково-технічній сфері та ін.

Як бачимо, запропонована організаційна структура з широкими повноваженнями науково-дослідних центрів значно відрізняється від традиційних, але такий підхід дозволяє побудувати високоефективну модель управління та координації спільної діяльності підприємств, працюючих як єдиний організм, націлений, в першу чергу, на попередження потреб споживачів, створення нових продуктів і послуг, та завоювання значної частки на глобальному ринку.

Таким чином, формування ефективної інноваційної інфраструктури об'єднаних підприємств, у складі яких, з врахуванням специфіки синергетичних ефектів від злиття, функціонують орієнтовані на ринок науково-дослідні центри з широкою автономією, дозволить оптимізувати використання фінансових та інтелектуальних ресурсів, поєднати наукову та виробничу функцію інноваційної діяльності та створити ефективну економіку, орієнтовану на комерціалізацію наукових відкриттів у виді наукоємної продукції і виходити з нею на світові ринки [13].

Інтелектуальний ресурс. Мотивація персоналу до інноваційної активності. Ключову роль в успішності наукових відкриттів, виникненню креативних ідей та формуванні венчурного капіталу в цілому, відіграє інтелектуальний ресурс та людський потенціал персоналу. Інноваційна активність підприємств залежить в першу чергу, від інноваційно-креативного потенціалу співробітників підприємств, а успіх від її впровадження, в більшій мірі, залежить від рівню підготовки персоналу та прояву творчої енергії

кожного спеціаліста. Тому особлива відповідальність у стимулюванні і мотивуванні колективу на продуктивну роботу належить адміністративним кадрам.

Рівень інноваційної діяльності на підприємстві напряму залежить від ініціативи та зацікавленості працівників у кінцевому результаті. Створення таких умов праці, які спонукали би робітників до проявлення творчої ініціативи у пошуку інноваційних способів вирішення проблем та розвитку підприємства, має бути пріоритетом для керівників всіх рівнів. До інновацій не прагне той керівник, який постійно критикує підлеглих, вбиває їхню ініціативу, так як ініціативність працівників – одна з головних переваг, яка дозволяє підприємству зростати і розвиватися [14].

Взаємозв'язок рівня конкурентоспроможності товару, фірми, країни з нововведеннями однозначна та очевидна. Тому перед управлінцями, для стимулювання персоналу до творчої активності, що є каталізатором у створенні нових продуктів, стоїть завдання побудови сприятливого інноваційного клімату, адже корпоративна інноваційна активність, яка є відображенням творчої та креативної діяльності всього колективу підприємства, може відобразитись у вигляді новітніх якісних товарів і послуг [10].

Окрім стимулювання процесу розробки нових продуктів, корисні нововведення в організації праці та управління персоналом дозволяють скоротити втрати робочого часу і трудомісткості, або, введення в обіг нового енергозберігаючого обладнання і безвідходних і маловідходних технологій істотно знизять матеріаломісткість та енергоємність. Ці ж інновації паралельно підвищують екологічність і раціональність. Застосування цих інновацій у комплексі істотно впливає на економічну складову конкурентоспроможності - знижує витрати, і, як наслідок, може знизити вартість товару або послуги. Не варто відкидати і психологічну складову - оновлення дизайну виробів, що також є своєрідною інновацією, явно

приваблює покупця. Так само і з послугами - впровадження нових технологій, що використовуються для їх надання, навіть деяка оригінальність у зовнішньому вигляді та поведінці обслуговуючого персоналу може стати великим плюсом для обслуговуючої організації [15].

Стимулювання до інноваційної діяльності персоналу являється одним з пріоритетних напрямків управління на підприємстві, яке має включати як моральне стимулювання, так і матеріальне. До морального можна віднести: комфортні умови праці, зручний графік роботи, можливість деякий відсоток робочого часу витратити на розробку власних нововведень, затребуваність і корисність виконуваної роботи та визнання досягнень працівника. Тобто створити таку систему цінностей – корпоративну культуру, при якій кожний робітник прагнув би прикласти частку своїх зусиль для розвитку підприємства. Матеріальне стимулювання має на меті підкріпити вже сформований внутрішній мотив та заохотити співробітників до нових досягнень, та виступає в якості інструменту для визнання результату роботи, в залежності до ступеню його впливу на кінцеві результати.

Найкращим мотиватором у підвищенні продуктивності праці та інноваційної активності, є такі організаційні заходи, завдяки яким працівники підприємств працюють як єдиний організм для досягнення спільної мети і окрім заробітної плати, отримують винагороду за свій трудовий вклад, у вигляді частки в компанії [16]. Тому найбільший потенціал для розвитку інтелектуального та людського ресурсу мають спільні підприємства, де в якості винагороди за працю працівники отримують акції компанії, і фактично стають її співвласниками.

Для успішного здійснення активної інноваційної діяльності керівництво підприємств повинно постійно реалізовувати цілий комплекс заходів щодо створення та підтримки у колективі атмосфери творчості, ініціативності та динамічності, а також усілякими методами мотивувати працівників до участі у процесі втілення нововведень. Необхідно створити таку систему

саморозвитку в організації, яка враховували б усі особливості її головного ресурсу – людського [17].

Фінансовий ресурс. Сучасні методи фінансування інноваційної діяльності. В сучасних умовах, з ростом конкуренції та змінами у способах ведення бізнесу перед підприємствами гостро стоїть питання адаптації своєї діяльності та переналаштованості її на інновації. Вони мають прийняти виклик: не змінювати налагоджений випуск застарілої продукції і, з часом, не витримав конкуренції, розоритися, або переорганізувати свою діяльність на розробку і випуск нової продукції або підвищення якості існуючої. На це потребуються значні капіталовкладення, в тому числі на підтримку і стимулювання інтелектуального ресурсу, а значить існує потреба побудови ефективної системи фінансування та пошуку способів залучення інвестицій.

Створення обґрунтованої системи фінансування інноваційної діяльності формує умови для накопичення фінансових коштів та реалізації інноваційних проєктів.

Фінансування інноваційної діяльності - це процес забезпечення і використання коштів, що спрямовуються на проєктування, розробку і організацію виробництва нових видів продукції, на створення і впровадження нової техніки, технології, послуг, робіт, розробку і впровадження нових організаційних форм і методів управління [18].

Сучасні технології дають можливість та створюють фундамент для цілком нових та ефективних способів залучення коштів, таких як проведення ICO (Initial coin offering) на основі принципів краудфандінга (crowdfunding) або краудселінга (crowdselling).

Під краудфандінгом розуміється спільний народний збір коштів на реалізацію запропонованого проєкту. За свою участь учасники мають право користуватися результатом (товаром або послугою) розробленого проєкту або ділити отриманий прибуток від його реалізації.

Краудселінг започатковувався як технологічно розвинутий тип краудфандингу. Але з набором популярності привернув увагу не тільки стартапів але й малих та крупних підприємств, та навіть корпорацій, як безпрецедентний спосіб залучення інвестицій на реалізацію інновацій [19].

ICO (initial coin offering, або Crowdsale) по своєму принципу схоже на проведення IPO - первинне розміщення цінних паперів на відкритому ринку. В обох випадках головна мета - залучення грошей на розвиток проекту шляхом продажу активів. Основна відмінність їх у простоті проведення та у типі цінних активів (в IPO це акції, а у ICO токени або коіни). Для виходу на IPO компанія має відповідати ряду критеріїв (таких як вік компанії та її капіталізація), пройти складну і довготривалу процедуру підготовки документів, проведення аудиту, схвалення та виходу (у разі схвалення регулятором) на біржі. Проходження цієї процедури повинно гарантувати потенційному інвестору надійність збереження його капіталу. У випадку з ICO, компанії можуть проводити залучення коштів навіть в перші дні свого життя, а замість отримання фінансування за допомогою продажу акцій - створюють токени або кріптомонети.

Токен - електронний ключ доступу до продукту або послуги, що реалізуються проектом. Розрізняють такі токени: Security tokens (інвестиційні) – по типу акцій компанії, Utility tokens (корисні) - дозволяють власнику придбати певні товари або користуватися запропонованими послугами.

Окремої уваги заслуговує такий вид токенів, як coins або криптовалюта. Це цифрові валюти, які використовують як цифрові гроші. Криптовалюта нічим не уступає звичайним грошам, а навіть має певні переваги, такі як: децентралізація, як альтернатива банківській системі; обмежена емісія; неможливість інфляції; конфіденційність платежів; надійність, вони не зношуються і не підлягають підробці.

Можна виділити три переваги проведення ICO для підприємців і засновників проектів:

- можливість отримання більшого фінансування за більш короткий термін в порівнянні з традиційним венчурним інвестуванням, залишаючи при цьому повний контроль у проекту над тим, яким чином розподіляються частки;

- миттєвий PR і будівництво екосистеми навколо проекту. Той факт, що в ICO бере участь не дюжина фондів і андеррайтерів, а тисячі і іноді десятки тисяч людей, дозволяє ще навіть до початку етапу розробки зібрати сильне співтовариство, зацікавлене в успіху проекту.

- миттєвий відгук від ринку і ранні клієнти. Інтерес на етапі ICO сигналізує про реакцію потенційного ринку на пропонований продукт. По суті, інвестори етапу краудсейла - це свого роду ринок передбачень, часто набагато більш точний, ніж дорогі аналітики та консультанти.

Популярність розглянутого виду залучення інвестицій динамічно зростає, поряд з блокчейн-технологією вони приймають все більшого значення в світовій економіці та у житті людей. Пояснюється це тим, що блокчейн має потенціал для створення більш демократичної системи на принципах децентралізації, де влада і відповідальність за створення і випуск грошей, регуляцію діяльності підприємств та їх фінансування лежить на самому суспільстві. У існуючому середовищі „без довіри” шляхом складних математичних обчислень на комп'ютерному обладнанні високої потужності, на основі спільно створених і запрограмованих алгоритмів, роль регулятора можуть виконувати провідники новоствореної технології - смарт-контракти [20].

Фінансова логістика об'єднаних підприємств. В управлінні фінансовими ресурсами в складній багатофункціональній структурі об'єднаних підприємств значну увагу варто приділити фінансовій логістиці. Задля забезпечення якісного управління фінансовим ресурсом необхідно створити ефективну систему організації фінансових потоків, для чого служить фінансова логістика.

Логістична система асоціації підприємств представляє собою складну економічну систему, яка складається з сукупності елементів, взаємопов'язаних у єдиному процесі управління ресурсними потоками, об'єднаними з метою узгодження підприємницької діяльності його учасників.

Характерна сучасному етапу економічного розвитку тенденція зростання рівня конкуренції потребує підвищення гнучкості логістичних систем, вираженої у здатності компанії до збільшення рівня інноваційності, підвищенні швидкості виводу на ринок нових якісних товарів та задоволенні зростаючих потреб клієнтів у найкоротші строки. Крім того, в умовах фінансової кризи важливе значення має стійкість функціонування системи.

Будь-яка логістична система представлена відповідними складовими, серед яких особливе місце приділяється системі фінансової логістики. Фінансова логістика – це окремий напрям логістики, що розглядає управління фінансовими потоками. З позиції бізнесу фінансова логістика розглядається як спосіб управління фінансовими потоками, що дає змогу забезпечити фінансову прибутковість підприємства та збільшити його ринкову вартість [21].

Мета фінансової логістики - повне і своєчасне забезпечення підприємства за обсягами, термінами і джерелами фінансування.

Ефективна система логістики інноваційно налаштованих об'єднаних підприємств дозволяє своєчасно та адекватно реагувати на постійні зміни політичних, економічних, технологічних та інших чинників зовнішньої середовища. Впровадження концепції фінансової логістики дає можливість гармонізувати зовнішні і внутрішні бізнес-процеси, підвищити ефективність окремих компаній і всього об'єднання, скоротити загальні витрати, оптимізувати ресурсні потоки, що дозволить підвищити якість обслуговування клієнтів, розширити сегменти ринку та укріпити своє положення на них. Таким чином, основні напрямки підвищення ефективності

логістичних систем лежать в управлінні фінансовими потоками, які можна розділити на зовнішні і внутрішні.

В результаті взаємодії об'єднання підприємств з різними суб'єктами процесу господарської діяльності, які знаходяться поза його межами, відбувається рух фінансових ресурсів, який утворює зовнішній фінансовий потік.

Внутрішні фінансові потоки логістичної системи об'єднання обумовлені сукупністю внутрішніх відносин, які протікають між партнерами.

Шлях удосконалення складної системи фінансової логістики корпорацій доцільно почати з внутрішньої взаємодії та координації її елементів, а саме заміни традиційних конкурентних відносин різними формами співпраці; взаємного кредитування, обміну тощо [22]. Тобто створити таку систему взаємодії та взаємо підтримки підприємств всередині об'єднання, щоб вихідний спільний продукт або послуги суттєво відрізнялися від пропозицій конкурентів ціною та якістю.

Знайти методи оптимізації зовнішніх і внутрішніх потоків та організації їх взаємодії покликана інноваційна діяльність, шляхом пошуку нестандартних рішень.

Проблему оптимізації системи фінансової логістики значною мірою дозволяє вирішити технологія блокчейн та інноваційні продукти, які вона пропонує. Наприклад, створення цифрових активів дозволяє мінімізувати витрати на фінансові розрахунки між учасниками економічних відносин, позбавитись конвертаційних витрат та автоматизувати сам процес розрахунків, що зменшить навантаження на персонал. Проблема залучення фінансових ресурсів венчурного капіталу в Україні, через слабкий розвиток фондового ринку, виглядає вже не такою великою – процедура первинного розміщення цифрових активів ICO, по своїй суті, є міжнародним фондовим ринком і дозволяє розміщувати цінні активи компаніям будь-якої держави.

Враховуючи доцільність використання новітніх ефективних способів керування фінансовою логістикою у об'єднаннях в умовах постійних викликів ринкової економіки, впливу фінансової кризи на підприємства особливої уваги потребує рішення задачі модернізації системи управління фінансовими потоками в групі компаній, направленою на підвищення якості корпоративного управління та фінансової стійкості [23]. Для вирішення цих задач доцільним є впровадження інноваційних методів управління зовнішніми та внутрішніми потоками корпоративних структур на основі технологій блокчейн, що дозволить забезпечити баланс учасників об'єднання у підвищенні їх ефективності та керованості. Одною із основних складових зовнішніх фінансових потоків - залучення інвестицій ми розібрали вище, яке відбувається з допомогою ІСО, внутрішні потоки оптимізуються використанням можливостей цифрових активів - підвищення швидкості операцій, зменшення комісійних витрати на проведення транзакцій, підвищення надійності та безпеки при використанні смарт-контрактів.

Висновок щодо інноваційного менеджменту у формуванні венчурного капіталу інноваційно орієнтованих об'єднаних підприємств. Грамотний інноваційний менеджмент об'єднаних підприємств, відображений комплексом організаційно-управлінських інновацій дозволяє створити ефективний саморегулюючий механізм у формуванні венчурного капіталу з урахуванням всіх його особливостей: диверсифікація сфер діяльності сукупності підприємств знижує ризики; наявність науково-дослідної компанії, в якості материнської, дозволяє побудувати стратегію об'єднання з орієнтацією на наукоємну продукцію і попередженням потреб споживача; система мотивування інноваційної активності активізує інтелектуальний потенціал, яка з використанням сучасних способів залучення інвестицій дозволяє поєднати людський та фінансовий ресурс у венчурний капітал; а ефективна логістика з використанням нових технологій оптимізує процес обороту ресурсів.

Принцип функціонування інноваційної оргструктури об'єднаних підприємств. Інноваційно налаштовані об'єднанні підприємства в результаті своєї синергічної взаємодії здатні не лише підвищити рівень своєї конкурентоспроможності та завойовувати нові ринки, але і, при партнерстві з учасниками інвестиційного процесу – інвестиційними фондами та брокерськими компаніями, сформувати інноваційну інфраструктуру – дієвий механізм у формуванні венчурного капіталу.

Перед викладом принципу функціонування інноваційної оргструктури об'єднаних підприємств доцільно виділити ролі ключових учасників інноваційно-інвестиційного процесу.

Мозковим центром та ініціатором стратегічних проєктів являється науково-дослідний центр. Поряд з інжиніринговим центром, їхнє завдання: аналіз та прогнозування потреб споживача, аналіз можливостей нових технологій та перспектив їх використання, безперервний пошук способів вдосконалення продукції і послуг та розробка нових, пошук способів модернізації методів управління та взаємодії учасників, оптимізація системи управління ресурсами. Тобто впровадження заходів, направлених на підвищення ефективності, гнучкості та якості роботи об'єднання.

Так як розвиток системи тісно зв'язаний з залученням фінансів, немало важливе завдання в організаційній структурі об'єднаних підприємств грають інвестиційні фонди. Інвестиційні фонди, як професійні учасники фінансових ринків, здатні залучати інвестиції на вдосконалення та розширення діяльності всього об'єднання. Завдяки портфельному інвестуванню та зменшенню ризиків від розподілення вкладених коштів у різні сфери діяльності, об'єднана структура співпраці підприємств стає привабливим інструментом для інвесторів.

Таким чином, інвестиційні фонди не лише акумулюють зовнішні фінансові потоки, а й виконують функцію розподілення фінансових ресурсів – нерозподіленого прибутку підприємств, на розвиток необхідних сфер та

реалізацію проектів. Тобто кваліфіковані співробітники фондів забезпечують перебалансування наявного фінансового капіталу об'єднання по більш затребуванім на даний час напрямкам. Використання власних вивільнених коштів окремими підприємствами у інших сферах економічної діяльності, дозволяє диверсифікувати їх майбутні прибуткові надходження та мінімізувати галузеві ризики.

Для збільшення об'ємів вхідних грошових потоків та більш ефективного використання інвестиційних ресурсів, у структуру об'єднання доцільно включити ще одного незамінного учасника інноваційної інфраструктури - брокерську компанію, яка на основі інноваційних інвестиційних інструментів здатна збільшити інвестиційні надходження, оптимізувати їх використання та спростити процедуру закриття інвестиційних угод. Описана модель зображена на рис. 1.

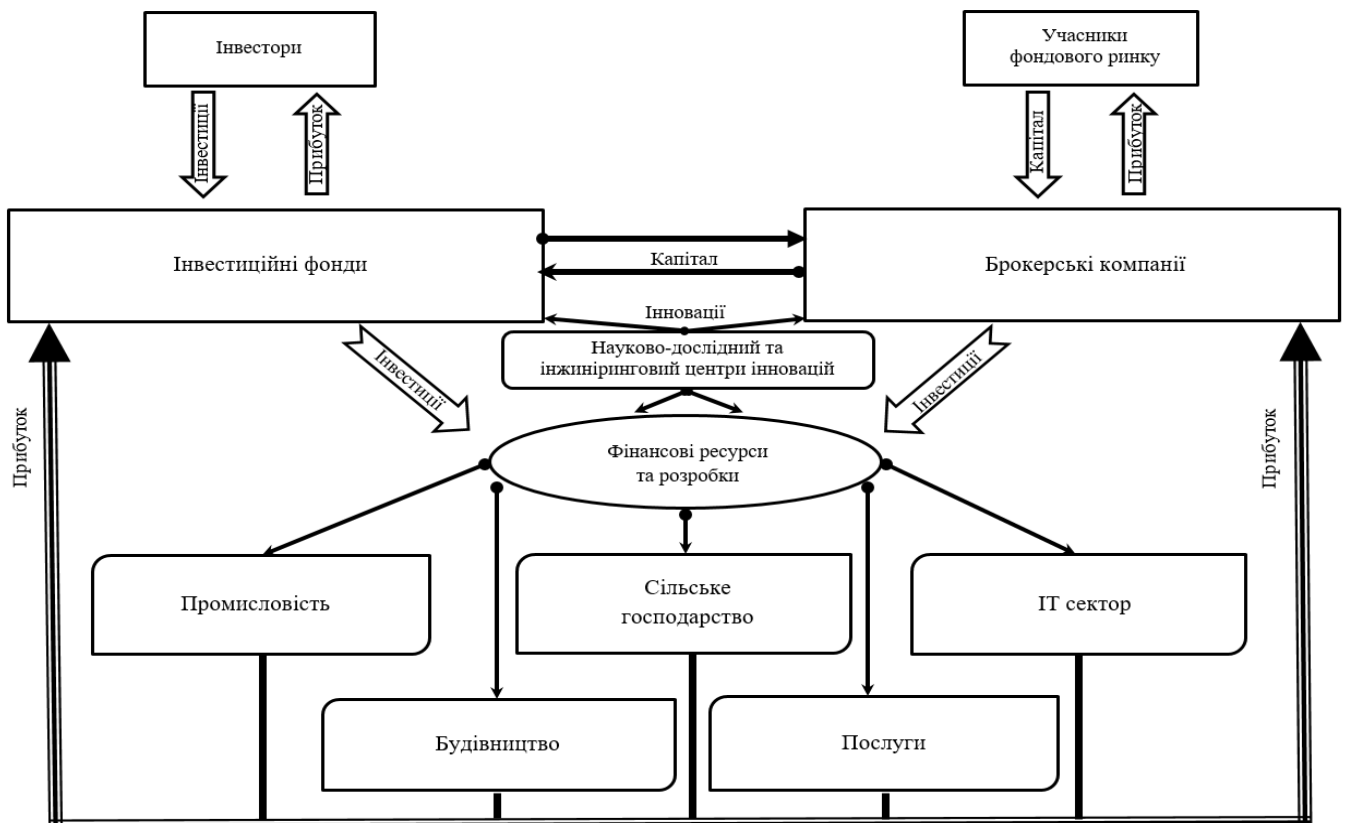

Рис. 1. Модель інноваційної оргструктури об'єднаних підприємств

Джерело: побудовано автором

Інноваційний процес сформованої інноваційної інфраструктури об'єднаних підприємств можна описати у спрощеному вигляді: з метою створення продуктів для задоволення потреб споживача науково-дослідні центри проводять аналіз ринку та наукові дослідження, інжинірингові центри проводять комплексний аналіз бізнес-процесів підприємств об'єднання для їх оптимізації, на їх основі розробляються інноваційні проекти для впровадження, інвестиційні фонди організують процес фінансування спроектованих та науково обґрунтованих проектів, персонал кваліфікованих менеджерів забезпечує реалізацію проектів, брокерські компанії створюють сприятливі умови інвесторам для швидкого інвестування або виходу з угоди. Виробничим підприємствам об'єднання, забезпечених фінансовими та інтелектуальними ресурсами, залишається виконання своєї виробничої функції, впровадження результатів розробок та політики ефективного інноваційного менеджменту, формування людського капіталу і раціональне використання свого інтелектуального потенціалу.

Роль і завдання механізму формування венчурного капіталу на основі інноваційно орієнтованих об'єднаних підприємств у розбудові економіки країни.

Запропонований механізм формування венчурного капіталу, враховуючи свою специфіку і масштабованість, дозволяє підвищити не лише рентабельність і конкурентоспроможність підприємств об'єднання, але і стати рушієм розвитку всієї соціально-економічної системи країни, основна роль в якій відведена суспільству у вигляді підприємницької активності. Згуртованість та співпраця підприємців у формі інноваційно орієнтованих об'єднаннях підприємств та перерозподіл прибутку всередині об'єднання, забезпечує масштабованість системи, яка спонукає населення до споживчої активності – витрачаючи кошти на продукцію або послугу будь-якого підприємства в об'єднанні, люди по суті лишають кошти в середині системи, які в подальшому вплинуть на підвищення дивідендів всіх працівників

спільної діяльності. Модель враховує масштабованість в умовах прискореної глобалізації і стимулює до росту основні важелі розвитку будь-якої соціально-економічної моделі: продуктивність праці, інвестиційну та споживчу активність населення [16].

Завдання, які вирішують об'єднані підприємства при реалізації інноваційної оргструктури в новій справедливій та ефективній соціально-економічній системі:

1. Підготовка кваліфікованих, в першу чергу, управлінських кадрів, які створюють ефективну організаційно-управлінську структуру підприємств, систему співпраці усього об'єднання (особливо важливий пункт в децентралізованій системі де, по суті, менеджери об'єднання формують економічну модель держави).
2. Забезпечення справедливої оплати праці на основі національно-корпоративного права власності, що спонукає людей до більш ефективної роботи.
3. Підвищення інноваційної активності завдяки стимуляційним програмам та справедливій винагороді.
4. Забезпечення зв'язку наукової і виробничої функції у реалізації інновацій та розробці нових продуктів і послуг.
5. Мінімізація рівня ризиків через розширення бізнесу та диверсифікацію сфер діяльності.
6. Оптимізація бізнес-процесів та логістичної діяльності для підвищення рентабельності та конкурентоспроможності.
7. Залучення інвестицій для реалізації інноваційних проектів.
8. Оптимальний перерозподіл коштів по різних сферах діяльності.
9. Розвиток та впровадження нових технологій з акцентом на децентралізацію.

Створення інноваційної інфраструктури об'єднаних підприємств у сфері інноваційного бізнесу в Україні дозволить вирішити такі проблеми: надвисокі

ризика інноваційних проєктів; нестача капіталу; високі посередницькі комісії; необхідність сплачувати надвисокі відсотки на залучені кошти; низький рівень інноваційної активності підприємців, відсутність кваліфікованих спеціалістів з інноваційного менеджменту; нерозвинений фондовий ринок та складні умови для виходу інвестицій; загальна економічна і політична нестабільність і невизначеність у країні.

Україна, навіть в теперішньому економічному стані, має великі перспективи та привабливі умови для інвесторів: вигідне географічне положення, велика кількість населення, об'ємний споживчий ринок, сприятливі погодні умови, нерозвинена виробнича та соціальна інфраструктура, високий рівень освіти населення, високий рівень кваліфікації працівників, розвинений ІТ-сектор, низький рівень заробітної плати та низький рівень конкуренції [1].

З урахуванням наявних перспектив та можливості достатнього фінансування в розбудові інноваційної інфраструктури, суспільство, завдяки своїй підприємницькій активності, спроможне сформувати нову соціально-економічну систему [16], функціонування якої буде вигідне всім її учасникам: підприємцям, інвесторам, населенню та державі.

Підприємства отримують кваліфіковану підтримку для проєктування інноваційних проєктів, фінансування на їх реалізацію і розширення бізнесу; надійних партнерів для взаємного співробітництва; ефективно налагоджену логістичну систему.

Інвестори отримують можливість інвестування в стабільно працюючі підприємства і компанії або в об'єднану систему. Надійний, ліквідний, диверсифікований інвестиційний інструмент з мінімальними ризиками.

Населення, як працівники підприємств отримує високооплачувану роботу відповідно до своїх здібностей і прагненнями. Як споживачів - конкурентний і доступний ринок товарів і послуг.

Держава отримує стабільний фінансовий приплив до бюджету у вигляді податків від діяльності підприємств, прибутку інвесторів і споживчої діяльності населення.

Отже, доля переходу на нову справедливу та ефективну соціально-економічну модель лежить у руках підприємців, започаткував організаційно-управлінські інновації, діючи на засадах партнерства та використовуючи в управлінні інноваційні децентралізовані технології вони, таким чином, будують інноваційну інфраструктуру та переймають ініціативу у створенні системи спільного підприємництва та соціальної справедливості.

Висновки. Венчурний капітал слід розглядати як поєднання інтелектуального та фінансового капіталів, а систему венчурного інвестування - дієвим інструментом у розвитку інноваційної діяльності, шляхом перетворення інтелектуальної праці і фінансового капіталу у інноваційний продукт. Венчурний капітал являється ефективною формою забезпечення реалізації глобальної стратегії соціально-економічного прогресу, розбудови економіки та підвищення рівня життя людей.

Враховуючи сутність і багатогранність поняття венчурного капіталу, його вагому роль у економіці та житті суспільства, вирішення питання його формування лежить в об'ємній площині і під силу лише крупним підприємницьким об'єднанням, синергічна взаємодія яких здатна створити універсальний механізм утворення венчурного капіталу - інноваційну інфраструктуру.

Лише силами об'єднаних підприємств можливо врахувати і максимально використати всі особливості венчурного капіталу: новаторство та інтелектуальну працю, взаємозв'язок з науково-дослідницькою діяльністю, управління життєвим циклом інноваційного процесу та рухом всіма видами капіталу, високу ризикованість інноваційної діяльності; та побудувати ефективну систему інноваційного менеджменту.

Особлива відповідальність у створенні системи інноваційного менеджменту лежить на управлінських кадрах - кваліфікованих менеджерах, адже саме від них має виходити ініціатива до пошуку більш ефективних способів використання ресурсів, організації праці, інформаційного забезпечення, методів управління бізнесом та форм організаційних структур.

У роботі запропоновано комплекс організаційно-управлінських заходів у створенні інноваційної інфраструктури спільного підприємництва - універсального механізму формування венчурного капіталу:

- організаційна структура об'єднаних підприємств з автономними науково-дослідними центрами у складі, для поєднання наукової і виробничої функцій та ефективної реалізації всіх можливостей та потенціалу; інвестиційними фондами, для акумулювання та перерозподілу фінансових ресурсів; брокерськими компаніями, для більш гнучкої процедури входу і виходу інвесторів з інвестиційної угоди; виробничими та допоміжними підприємствами для забезпечення виробничого процесу;

- мотиваційна політика для активізації інтелектуального ресурсу на основі системи спільного підприємництва, коли працівники отримують частку прибутку підприємства, що підвищує рівень залученості співробітників до досягнення загальних цілей та спонукає їх до прояву ініціативи та продуктивної праці;

- інноваційні способи залучення і управління фінансовим ресурсом з використанням нових технологій - ICO та криптоактивів, які дозволять вирішити проблему недосконалості фондового ринку України, як одного з ефективних способів управління фінансового капіталу, та оптимізувати систему фінансової логістики підприємств.

Таким чином, основні складові венчурного капіталу - фінансовий ресурс, в якості інвестицій в пошук, впровадження, та комерціалізацію інноваційної ідеї та в розвиток диверсифікованої інноваційної інфраструктури загалом, надається суб'єктами формального та неформального джерел

венчурного капіталу; а інтелектуальний ресурс зароджується на спільних підприємствах зі сприятливими умовами для творчої ініціативи, та розвивається завдяки впровадженню дієвої мотиваційної політики.

Формування нових організаційних форм інноваційної діяльності стануть каталізатором активізації інвестиційної діяльності в Україні, сприятимуть упровадженню нових технологій, модернізації та підвищення конкурентоспроможності національної економіки в умовах світової глобалізації. Створення інноваційної інфраструктури спільних підприємств дозволить вирішити найважливіші завдання для розвитку економіки та підвищення якості життя суспільства: забезпечити зв'язок наукової і виробничої функції, забезпечити справедливу оплати праці, підвищити рівень інноваційної активності та продуктивності працівників, диверсифікувати сфери діяльності та мінімізувати рівень ризиків, оптимізувати бізнес-процеси та ін.

Враховуючи вищеперечілене, слід зазначити, що створення об'єднання підприємств, функціонуючого на засадах партнерства, вигідне всім учасникам - підприємцям, населенню, інвесторам і державі, тому при грамотній комбінації можливостей сучасних технологій та ефективного інноваційного менеджменту, за підтримки всіх учасників економічних відносин, маємо всі можливості сформувати ефективну та соціально справедливу економічну систему, побудовану на принципах взаємопідтримки та взаємодопомоги.

Слід зазначити, що створення такої системи можливо лише з організацією ефективного інноваційного менеджменту та використанням інноваційних децентралізованих технологій. І якщо, система ефективного інноваційного менеджменту створюється зусиллями кваліфікованих фахівців відповідної спеціалізації, з отриманням необхідної підготовки у вищих навчальних закладах, підготовчих курсах і тренінгах, то децентралізовані інноваційні технології – це результат світового цифрового технологічного прогресу та поступового переходу людства на цифрову економічну систему. З

метою оцінки перспектив створення справедливої та ефективної саморегулюючої соціально-економічної системи, в умовах перехідної цифрової економіки, метою подальших досліджень є аналіз тенденцій розвитку та можливостей нових інформаційних технологій.

Література

1. Пилипенко Б.Г. Венчурний капітал як джерело фінансування інноваційних процесів: дис. канд. економ. наук / Університет банківської справи. Київ, - 2015. — 273 с.
2. Кришовський В.Л. Інноваційна діяльність підприємств України та проблеми фінансування / В.Л. Кришовський, А.І. Білик // Матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання управління сталим розвитком у сучасному суспільстві: проблеми та перспективи», Кременчук, - 2017. – С. 191-193.
3. Джерела фінансування інноваційної діяльності [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
http://zp.ukrstat.gov.ua/images/stories/2.5.5_Istocnik_finansirov_innoz_dejatel_2015.pdf
4. Король М.М. Генезис і еволюція кейнсової теорії та кенсіанства, їх вплив на становлення та розвиток науково-кадрового потенціалу / Економіка. Управління. Інновації. Випуск №2 (10). Ужгород. - 2013.
5. Кришовський В.Л. Інноваційно орієнтовані корпоративні об'єднання / В.Л. Кришовський, А.І Білик // II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Стратегічно-інноваційний розвиток суб'єктів економічної системи в умовах глобалізації», КрНУ, - 2017. – С. 33-36.
6. Глинська Г.Я. Злиття підприємств як фактор підвищення їхньої конкурентоспроможності на міжнародному ринку / Г.Я. Глинська // Національний університет “Львівська політехніка”. 2008. – С. 47-52.
7. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту. – К.: Видавництво “Молодь”, 1997. – 998 с.

8. Бондаренко Ю.Г. Об'єднання підприємців як механізм підвищення ефективності інвестиційної діяльності в регіоні / Ю.Г. Бондаренко, Т.В. Кулініч // Національний університет "Львівська політехніка". – 2015. – С. 227-240.
9. Кришовський В.Л. Управлінські інновації – фундамент в організаційній моделі підприємства та інструмент в підвищенні рівня мотивації персоналу / В.Л. Кришовський, А.І Білик // III Міжнародна науково-практична конференція «Стратегії та інновації: актуальні управлінські практики», М. Кривий Ріг. – 2018.
10. Румянцев А.А. Возможности инновационного развития в регионе / А.А. Румянцев // Экономист. 2004. – С. 34–39.
11. Брігхем Є.Ф. Основи фінансового менеджменту. – К.: Видавництво "Молодь", 1997. – 998 с.
12. Шилов М.А. Организационные формы инновационного предпринимательства / Шилов М.А. // Вопросы электромеханики Т. 114. – 2010.
13. Кришовський В.Л. Інноваційні організаційні структури об'єднаних підприємств / В.Л. Кришовський, А.І. Білик // Матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання управління сталим розвитком у сучасному суспільстві: проблеми та перспективи», Кременчук. - 2018.
14. Пчелянська Г.О., Марчук І.В. Мотивація інноваційної діяльності на підприємстві / VII Международная научно-практическая Интернет-конференция "АЛЬЯНС НАУК: УЧЕНЫЙ – УЧЕНОМУ", – 2012 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2012_03_15/ek1_pchelyanska.php.
15. Максимова І. Оценка конкурентоспособности промышленных предприятий / И. Максимова // Маркетинг. — 1996. — № 3. — С. 33–39.

16. Кришовський В.Л. Концепція ефективною та справедливою саморегулюючою соціально-економічною системою / В.Л. Кришовський, А.І Білик, Л.Д. Воробйова // International Scientific Journal “Internauka”. Економічні науки. Випуск 13. – 2018. - С. 24.
17. Москалюк О.В. Мотивація інноваційної діяльності на підприємстві / Экономические науки / 10. Экономика предприятия [Електронний ресурс]. Режим доступу:
http://www.rusnauka.com/23_DSN_2014/Economics/10_174996.doc.htm
18. Инновационный менеджмент: учеб. Пособие / Маховикова Г.А., Ефимова Н.Ф. – М.: Эксмо, 2010. – 208 с.
19. Корнилов Д.А., Зайцев Д.А., Корнилова Е.В. Современные формы краудфандинга и краудселлинга, аналитика рынка ICO / ИТпортал. – 2017.
20. Кришовський В.Л. Сучасні методи фінансування інноваційної діяльності / В.Л. Кришовський, А.І Білик // XXIV Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених та студентів „Євроінтеграційний вибір України та проблеми макроекономіки”. Дніпро – 2018.
21. Собко Н.В. Особливості управління системою фінансової логістики підприємства в ринковому середовищі / Н.В. Собко, Т.А. Говорушко, Н.І. Обушна // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України, №2. – 2013. – С. 53-62.
22. Чорна Н. Фінансова сутність діяльності холдингів в Україні / Н. Чорна // Вісник Львівського університету. Серія економічна. Випуск 50. – 2013. – С. 323-329.
23. Кришовський В.Л. Важливість інноваційного погляду у фінансовій логістиці холдингів і корпоративних об'єднань / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Національна економіка України в умовах європейської інтеграції». Дніпро. – 2017. – С. 73-77.